

Politika ljudskih prava kompanije Grundfos

GRUNDFOS

Possibility in every drop

Svrha

Politika ljudskih prava kompanije Grundfos izražava našu posvećenost i pristup poštovanju ljudskih prava u svim našim operacijama i poslovnim odnosima u lancu vrednosti, u skladu sa našom svrhom, vrednostima i međunarodnim standardima. Ova Politika pruža osnovu za vođenje naših odluka i akcija u cilju očuvanja dostojanstva i prava svih pojedinaca i zajednica na koje utiče naše poslovanje.

Obim i primenljivost

Ova Politika se primenjuje na sve zaposlene u kompaniji Grundfos i članove Upravnog odbora u svim Grundfos kompanijama širom sveta, uključujući podružnice i brendove koji ne nose ime „Grundfos“, ali su deo Grundfos grupe. Potpun pregled kompanija Grundfos grupe dostupan je na našoj [internet stranici](#).

Takođe očekujemo da naši poslovni partneri u lancu vrednosti, uključujući dobavljače, izvođače radova, distributere i ostale treće strane direktno povezane sa našim poslovanjem, proizvodima i uslugama, poštuju ove ili slične principe ljudskih prava u svom poslovanju i odnosima.

Naša posvećenost i pristup

Posvećeni smo poštovanju svih međunarodno priznatih ljudskih prava, uključujući [Međunarodnu povelju o ljudskim pravima](#) (Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima i Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima) i Deklaraciju [Međunarodne organizacije rada](#) (MOR) o osnovnim principima i pravima na radu i osnovnim konvencijama. Da bismo održali našu posvećenost, pridržavamo se [Vodećih principa UN o poslovanju i ljudskim pravima](#) (UNGP) i [Smernica OECD-a za multinacionalna preduzeća](#). Grundfos je potpisnik [Globalnog dogovora UN](#) od 2002. godine.

Poštujemo nacionalne i lokalne zakone gde god da poslujemo. Tamo gde se lokalni zakoni i međunarodni standardi ljudskih prava razlikuju, trudimo se da sledimo viši standard. Kada se suočimo sa suprotstavljenim zahtevima, poštujemo lokalne zakone, dok se istovremeno trudimo da poštujemo principe međunarodno priznatih ljudskih prava. Sprovodimo procene rizika u oblasti ljudskih prava i održivosti kako bismo identifikovali, sprečili i ublažili negativne uticaje na radnike, zajednice, potrošače i druge zainteresovane strane u našem poslovanju i lancu vrednosti. Ovo uključuje redovne procene rizika i uticaja i uključivanje postupaka provere u poslovne prakse kao što su nabavke i spajanja i akvizicije.

Smislena saradnja sa internim i eksternim zainteresovanim stranama, uključujući nosioce prava, je neophodno za rešavanje uticaja i jačanje procesa. Grundfos se fokusira na ranjive grupe kao što su deca, žene i autohtoni narodi kako bi težio inkluzivnosti. Praćenje ljudskih prava je tekući proces koji zahteva kontinuirano poboljšanje, a napredak se prati kroz redovne revizije i izveštava u našoj Izjavi o održivosti, koja je deo Godišnjeg izveštaja, i u našoj Izjavi o modernom ropstvu i transparentnosti.

Naša istaknuta pitanja ljudskih prava

U 2024. godini ažurirali smo našu listu istaknutih pitanja ljudskih prava – onih koja predstavljaju najveći rizik od ozbiljnih negativnih uticaja na ljude kroz naše aktivnosti ili poslovne odnose. Važna pitanja se razmatraju najmanje jednom u dve godine ili kada dođe do značajnih promena u našem poslovnom modelu ili prisustvu na tržištu. Ova revizija je zasnovana na našim najnovijim procenama uticaja na ljudska prava, uporednim proverama, doprinosima zainteresovanih strana i spoljnim trendovima. Za svako važno pitanje, usvojili smo specifične mere kao što je navedeno u nastavku i očekujemo da naši dobavljači primene sličan pristup kao što je navedeno u našem [Kodeksu ponašanja dobavljača](#).

Sloboda od diskriminacije i uznemiravanja

Zabranjujemo sve oblike diskriminacije ili uznemiravanja i promovišemo inkluzivno i raznoliko radno mesto. Ne tolerišemo diskriminaciju na osnovu rase, boje kože, religije ili veroispovesti, pola ili rodnog izražavanja,

starosti, nacionalnog porekla ili porekla, mentalnog ili fizičkog invaliditeta, bračnog statusa, seksualne orijentacije, društvenog statusa ili bilo koje druge kategorije zaštićene važećim zakonom. Osnažujemo ranjive grupe da u potpunosti ostvare svoja prava i imaju jednak pristup [razvoju veština i karijernim mogućnostima](#), kao što je istaknuto u našem [Kodeksu ponašanja, ambiciji za inkluziju i ravnopravnost i Politici sprečavanja uznemiravanja](#).

Bezbedni i zdravi uslovi rada

Posvećeni smo obezbeđivanju [zdravlja, bezbednosti i blagostanja](#) svih naših zaposlenih i partnera sa kojima saradujemo. Radimo na sprečavanju nesreća, povreda i profesionalnih bolesti na svim nivoima organizacije. To radimo identifikovanjem i smanjenjem opasnosti i rizika na radnom mestu, ciljajući na bezbedne uslove za sve u svakom trenutku.

Sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja

Kompanija Grundfos poštuje prava zaposlenih da slobodno formiraju ili se pridružuju sindikatima i drugim zakonitim udruženjima po svom izboru i da kolektivno pregovaraju, bez straha od uznemiravanja, odmazde ili diskriminacije. Konstruktivno sarađujemo sa predstavnicima zaposlenih i tamo gde lokalni zakoni ograničavaju ove slobode, podržavamo alternativne oblike zastupanja i smislene konsultacije.

Plate, beneficije i radno vreme

Kompanija Grundfos poštuje važeće međunarodne standarde, zakone i kolektivne ugovore o platama, radnom vremenu i plaćenom odsustvu. Radno vreme obično ne prelazi 48 redovnih sati nedeljno, a gde je to primenljivo, najviše 60 sati, uključujući prekovremeni rad. Prekovremeni rad je dobrovoljan, povremen i pravedno plaćen (minimum 125% tamo gde ne postoji zakonska stopa). Zaposleni imaju pravo na najmanje jedan slobodan dan tokom sedmodnevne radne nedelje. Poštujemo pravo zaposlenih na odmor, slobodno vreme, plaćeni odmor i porodični život. Obezbeđujemo pravednu nadoknadu svim zaposlenima, ispunjavajući ili prelazeći zakonske minimalne zarade ili kolektivne ugovore, trudimo se da isplatimo pravednu platu koja podržava pristojan životni standard za osnovne potrebe zaposlenih i njihovih porodica i podstičemo naše dobavljače da čine isto u skladu sa našim Kodeksom ponašanja dobavljača.

Iskorenjivanje prisilnog rada i modernog ropstva

Grundfos strogo zabranjuje sve oblike prisilnog rada, uključujući dužnički, ugovorni i zatvorski rad, kao i moderno ropstvo i sve oblike trgovine ljudima i neetičke prakse

regrutovanja u našem poslovanju i lancu vrednosti. Prepoznamo potencijalne rizike prisilnog rada i modernog ropstva u određenim regionima i industrijama unutar našeg lanca snabdevanja. Održavamo kontinuirano praćenje i saradnju sa našim partnerima kako bismo podržali i proverili njihovu usklađenost sa našim Kodeksom ponašanja dobavljača. Za više informacija pogledajte našu [Izjavu o modernom ropstvu i transparentnosti](#).

Eliminacija dečijeg rada i zaštita mladih radnika

Kompanija Grundfos zabranjuje dečji rad u svim operacijama i u celom našem lancu vrednosti. Niko mlađi od zakonski dozvoljenog radnog doba ne može biti zaposlen (minimum 15 godina ili više ako je to propisano zakonom ili mlađi od 14 godina prema izuzecima MOR-a). Štitimo mlade radnike mlađe od 18 godina od opasnih poslova i osiguravamo da su programi obuke i prakse bezbedni, edukativni i u skladu sa zakonom.

Čista, zdrava i održiva životna sredina za lokalne zajednice

Kompanija Grundfos prepoznaje međusobnu povezanost ljudskih prava, klime i prirode i poštuje pravo na čistu, zdravu i održivu životnu sredinu i pravo na čistu vodu i sanitarne uslove. Radimo na smanjenju potrošnje vode, energije i resursa i unapređenju energetske efikasnosti, smanjenja ugljenika i cirkularnih praksi zasnovanih na poštovanju ljudskih prava u celom našem lancu vrednosti u skladu sa našim pristupom pravedne tranzicije. Poštujemo prava na zemlju pojedinaca, starosedelačkog stanovništva i lokalnih zajednica i sarađujemo sa zainteresovanim stranama kako bismo zaštitili životnu sredinu i podržali ranjive zajednice.

Mehanizmi za žalbe i pravni lek

Priznajemo pravo na pravni lek. Ako kompanija Grundfos izazove ili doprinese negativnim uticajima, obavezujemo se da ćemo obezbediti ili sarađivati u pravnom leku za pogođene pojedince, radnike i zajednice. Podržavamo pristup legitimnim sudskim ili vansudskim mehanizmima i procenjujemo verodostojne tvrdnje bez opstrukcije. Ako je kompanija Grundfos direktno povezana sa negativnim uticajima, trudimo se da koristimo i izgradimo svoj uticaj kako bismo sprečili ili ublažili uticaje.

Težimo da obezbedimo pristup efikasnim mehanizmima za žalbe za nosioce prava, u skladu sa kriterijumima efikasnosti UNGP-a, i očekujemo od dobavljača da održavaju dostupne mehanizme za žalbe i procese sanacije koji odgovaraju njihovom kontekstu. Odmazda protiv svakoga ko pokreće pitanja ljudskih prava ili životne sredine je zabranjena i ne tolerišemo pretnje ili napade na braniocima ljudskih prava i životne sredine.

Naš [sistem za uzbunjivače](#) omogućava anonimno prijavljivanje sumnjivih kršenja ili nepoštovanja Grundfosovog kodeksa ponašanja i Politike ljudskih prava od strane zaposlenih i trećih strana, uključujući spoljne zainteresovane strane na koje se odnosi uticaj. Izveštajima upravlja naš nezavisni Etički komitet kako bi se osigurala nepristrasnost i poverljivost, a mi pratimo efikasnost kroz redovne preglede.

Upravljanje i odgovornost

Ovu Politiku ljudskih prava odobrava glavni operativni direktor (COO) kompanije Grundfos Holding, u ime rukovodstva Grupe. Uz nadzor našeg Upravnog odbora, rukovodstvo Grupe je odgovorno za nadzor naših obaveza u vezi sa Politikom ljudskih prava i njene implementacije.

Ova Politika je razvijena uz doprinos internih zainteresovanih strana i eksternih stručnjaka za ljudska prava i redovno se ažurira po potrebi kako bi se poštovali promenljivi standardi, očekivanja, nalazi iz postupaka provere i povratne informacije zainteresovanih strana, osiguravajući da ostane efikasna i relevantna.

Ova Politika ljudskih prava stupa na snagu 10. decembra 2025. godine i zamenjuje sve prethodne verzije politike.

Dodatak

Ljudska prava na koja se poziva naša Politika ljudskih prava uključuju:

- Međunarodnu povelju o ljudskim pravima (koja se sastoji od Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i glavnih instrumenata kroz koje je kodifikovana: Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima i Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima).
- Sve osnovne konvencije Međunarodne organizacije rada: sloboda udruživanja i efikasno priznavanje prava na kolektivno pregovaranje (Konvencija br. 87 i br. 98), eliminacija svih oblika prisilnog ili obaveznog rada (Konvencija br. 29 i br. 105), efikasno ukidanje dečijeg rada (Konvencija br. 138 i br. 182), eliminacija diskriminacije u pogledu zapošljavanja i zanimanja (Konvencija br. 100 i br. 111) i bezbedno i zdravo radno okruženje (Konvencija br. 155 i br. 187).
- Deset principa Globalnog dogovora UN.
- Konvencije MOR-a o radnim standardima, radnom vremenu i zdravlju i bezbednosti radnika.
- Vodeće principe UN o poslovanju i ljudskim pravima.
- Smernice OECD-a za multinacionalna preduzeća.
- Konvenciju MOR-a br. 169 o autohtonim i plemenskim narodima i Deklaraciju Ujedinjenih nacija o pravima autohtonih naroda.
- Mandat generalnog direktora za vodu.

Politike i ambicije

- Kodeks ponašanja Grundfos
- Politika za životnu sredinu, zdravlje i bezbednost (EHS)
- Jednakost i uključenost u kompaniji Grundfos
- Politika za sprečavanje uznemiravanja u kompaniji Grundfos
- Kodek ponašanja dobavljača kompanije Grundfos
- Politika za održivu kupovinu
- Politika za uzbunjivače kompanije Grundfos